

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28.—
pol leta 14.—
četrt leta 7.—
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 33.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 38.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 95.

Izkušnja vank dan zvečer izvenomni modelje in prazniko.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor; enkrat po 8 vin, dvakrat po 7 vin, trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin, parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 95.

Upravništvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoji ponj:

celo leto naprej K 26-40 | četrt leta 6-60
pol leta 13-20 | na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 94.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 11. aprila. (Koresp. urad.)
Uradno se razglša:

VZHDNO BOJIŠČE.

Armada skupina gfm.
v. Mackensena.

Neki c. in kr. letalec je zbil nad Galacom v boju v zraku rusko letalo tipa Nieuport.

Armada fronta generalobersta nadvoj. Jožeta.

V pokrajini pri Bekasu smo zavrnili sovražne sunke. Na naši strani živahno delo patrulj.

Armada skupina gener. feldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Rusko artiljerijsko delovanje je ponekod naraslo. Sicer ničesar poročati.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Sovražno artiljerijsko delovanje na primorski fronti je bilo včeraj v splošnem živahnije ter je trajalo na nekaterih točkah tudi ponoči.

V pokrajini doline Adige in Gardskega jezera so Italijani vztrajno nadaljevali svoj uničevalni ogenj na naše kraje.

JUGOVZHDNO BOJIŠČE.

Naši albanski oddelki so s polnim uspehom napadli italijanske prednje čete severno od Tepelenja.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 11. aprila. (Kor. urad.)
Wolffov urad poročila:
Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armada skupina generalfeldmarš. prestolonaslednika Ruprehta Bavorskega.

Krajevno omejeno bojno delovanje severno od Scarpe, pri Givenchyju en Gohellu, Farbusu in Fampouxu niso izpremenili položaja.

Na obeh straneh ceste Arras-Cambrai so postavili Angleži včeraj po silnem ognju močne sile na široki fronti k novemu napadu. Zavrnili smo jih z izgubami. Od danes jutraj so se tam in med Bullecourtom in Queantom razvili novi boji.

Med cesto Bapaume - Cambrai in Oise so se odigrali le majhni boji pred našimi črtami.

St. Quentin so, kakor prejšnje dneve, obstreljevali z granatami in šrapneli: enako La Fere.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika.

Od Vaillyja do Reimsa se artiljerijska bitka dan na dan ojačuje. Francoski nenadni napad na naše jarke južno od Berry au Bacu smo v hitrem protisunku preprečili.

Armada fronta generalfeldmaršala vojvode Albrehta Württemberskega.

Nobenih bistvenih dogodkov.

VZHDNO BOJIŠČE.

Armada fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Ob rekah Aa, Dvina, Stohod, Zlota Lipa in Dnjestrom na mnogih krajih živahno artiljerijsko delovanje Rusov.

Na fronti generalobersta nadvojvode Jožeta in pri armadni skupini generalfeldmaršala v. Mackensena ničesar bistenega.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Ničesar novega.

Prvi generalni kvartirni mojster p. Ludendorff.

Velika bitka na zapadu.

Nove nemške pozicije, ki so jih zavzele čete po svojem umikanju izpred Bapauma, Peronna, Royeja in Noyona so bile zamišljene v skoraj popolnoma ravni črti od Arrasa do Soissons. Naravno je, da so se pozicije same naslanjale na terenske razmere, da torej v posameznih odsekih niso imele natančne smeri proti jugovzhodu, v celoti pa je bila črta novih nemških pozicij zarisana popolnoma ravno. Tekom bojev, ki so se razvili med zasledovanjem s strani Francozov in Angležev, se je zdela, da nameravajo Francozi postaviti največjo svojo silo na južnem delu te črte zlasti severno od Soissons ter z Angleži skupaj pri St. Quentinu in La Fere. O tem delu fronte poročala sedaj »Corriere della sera« iz Pariza:

Neovirano francosko - angleško prodiranje se je na vseh delih fronte ustavilo. Energični odpor Nemcev na doseženih črtah je splošen.

Pričela se je nato silna bitka pri Arrasu, ki je bila brez dvoma pripravljena kot del velike angleško-francoske pomladanske ofenzive. Vsled presenetljivega umikanja Nemcev na fronti južno od Arrasa, kjer Angleži z vsem svojim silnim vojniškim aparatom vsled razdrtilih cest in razritega ozemlja še niso mogli slediti, se je mogla ta velika bitka razviti le izpred Cambraja proti severozapadu proti Arrasu in od tod proti severu na Lens. Dasiravno ne smemo smatrati te bitke še za dobojevanje, vendar je prva faza tega angleškega ofenzivnega sunka končana. Zamišljen je bil sunek z namenom, da prebije nemško fronto, svojega namena pa ni dosegel, dasiravno je prizadel Nemcem težke izgube ter so ponekod Angleži precej napredovali, zlasti na svojem južnem krilu proti Cambraju.

»Kölnische Ztg.« piše o tem boju: Prebitje naše fronte se je kot tako ponesrečilo. Doseženi uspehi gredo največ na 5 km globoko. Brez dvoma so imeli Angleži precejšnje izgube, svojega cilja pa niso dosegli. Naša fronta je pač upognjena, ni pa prebita. Z gotovostjo smemo računati, da je armadno vodstvo storilo vse, da vjame sunek, ki ga bodo iznova poskusili.

Med tem pa se je pričela nova bitka. Do sedaj smo slišali šele samo o silni topovski bitki v Champagni, francoski napadi pa bodo brez dvoma v najkrajšem času sledili.

Iz vojaškega razmotrivanja 11. aprila:

Današnje nemško uradno poročilo stavi bolj v ospredje velike dogodke, ki jih pričakujejo ob Aisnu. Čujemo, da divja od Vailly vzhodno Soissons do Reimsa artiljerijska bitka, ki narašča od dne do dne. Tu se ima izvršiti na frontni širini kakih 50 km prebitna bitka. Kdo napade in kdo se brani, o tem še ni nikakega uradnega poročila. Dejstvo je, da so se Francozi na tem prostoru pripravili za napad; vprašanje pa je, ali pridejo do uresničenja svojih namenov. Iz poročil je razvidna nova razvrstitev armadnih skupin. Od morja so bile razvrščene skupine tako-le: vojvoda Albreht Württemberski (od brega do Ypernskega ozemlja), prestolonaslednik Rupreht Bavorski (flandrska fronta, ob Artoisu in Sommi), nemški prestolonaslednik (vzhodno Champagne, ozemlje Mose do švicarske meje). Sedaj pa je armadna skupina nemškega prestolonaslednika svoje težišče raztegnila iz svoje srede (Verdun) na svoje zapadno krilo in čez do okoliša Vailly. Poveljniško območje vojvode Württemberskega sega na prostor vzhod-

no Verduna do švicarske meje. Francoski kritiki so omenjali ubočno obliko nove nemške pozicije in izrekli domnevo, da Hindenburg prične pričakovani veliki napad z enega obeh kril nove pozicije. Naravno, da je preuranjeno, izreči sodbo o dogodkih, ki nam jih morejo prinesiti bližnji dnevi. Današnje nemško poročilo pa kaže, da utegnejo biti načrti Angležev in Francozov za spomlad znova preprečeni.

Berolin, 11. aprila. (Kor. urad.) K bojem na zapadu poročala Wolffov urad: Na istem starem bojemnem ozemlju med Lensom in Arrasom, kjer so se bili že leta 1915. vroči boji, so zastavili sedaj Angleži napad na postojanke, ki smo jih držali od leta 1915. Z najsilnejšo uporabo vseh mehaničnih bojnih sredstev in največjih množin municije so mogli doseči krajevn uspeh, kakršen se da, kakor kažejo izkušnje, v pozicijskem boju v začetku vselej doseči, ako se na eni točki nagromadijo artiljerija in čete. Nameravano prebitje naše fronte s strani Angležev se je pa kljub ogromnim krvavim žrtvam popolnoma izjalovilo. Nemške čete so se kljub izdatnim izgubam v bobnajočem in zapornem ognju kar naprej uspešneje upirale angleški premoči. Med Arrasom in Vaillyjem so bili boji v izpremenjenem ozemlju enakega značaja kakor v zadnjih dneh. Pri naskoku in osvojitvi vasi Hermies in Boursies so imeli Angleži zelo težke izgube. Navedbe v angleških brezzični brzojavki z dne 8. aprila so docela neresnične. Ne pri Lombardzydu, ne v tamošnjih okolici sploh, niso Francozi vdrl v naše postojanke. Stola katedrala v Ypresu so, kakor se zdi, podrli Angleži z razstrelitvijo. V zadnjih dneh je bila stolnica v St. Quentinu večkrat obstreljevana in močno poškodovana.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 11. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poročila dne 11. aprila zveče:

Pri Fampouxu, severno od Scarpe so se ponesrečili z izgubami angleški infanterijski napadi, pri Roenxu več konjeničskih atak. Pri Monchijju in Rencourtu so čez dan boji za nas ugodno potekali.

Vzhodno od Bullecourta in pri Hargicourt, severo-zapadno od St. Quentina, smo vjeli 1000 Angležev s 25 strojnimi puškami.

Od Soissons do Reimsa zelo močni streljski boji.

Na vzhodu in v Makedoniji ničesar novega.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

9. aprila. Orijentska armada. Zelo živahen artiljerijski boj v odseku Bitolj - Črna. Po močni pripravi s težko artiljerijo je napadel neki nemški bataljon ruske čete, te pa so ga ob žičnih ovirah zadržale.

10. aprila zvečer. Severno od Oise je bila artiljerija na obeh straneh živahna. Južno od Oise so naše baterije uničevalno obstreljevale nemške naprave vzhodno do Coucyja. Južno od Ailette je sovražnik silno obstreljeval naše pozicije v odseku Neuville sur Margival. Na levem bregu Mose v smeri na Béthincourt smo obstreljevali s topovi vlak ter ga popolnoma uničili.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

10. aprila. Čez noč se je vršil hud boj na severnem koncu hrbta Vimy, kjer se je sovražnik še držal. Vrgli smo ga iz njegove pozicije. Sovražni protinapad se je ponesrečil. Vzhodno pobočje hrbta Vimy smo

očistili sovražnika ter zavrnili protinapade. Naše čete so vzele Fampaux in obrambne naprave severno in južno od Scarpe. Včeraj smo vjeli nad 9000 mož in vplenili 40 topov. V okolici St. Quentina smo pregnali sovražnika z visoko ležeče pokrajine med Le Vergnierom in Hargicourtom. Boj traja na celi fronti. Po intenzivnem obstreljevanju je izvršil sovražnik zadnjo noč na ozkem odseku fronte jugovzhodno od Ypresa silen napad. Posrečilo se mu je prodreti do naših zveznih črt, mi pa smo ga zopet preprečili.

10. aprila, drugo poročilo. Operacije smo trdno nadaljevali. Vjeli smo nad 11.000 mož in vplenili 100 topov in 163 strojnih pušk.

Brazilija proti Nemčiji.

Amsterdam, 11. aprila. (Kor. u.) Londonski listi poročajo iz Rio de Janeira, da so diplomatični odnosi med Brazilijo in Nemčijo pretrgani.

S prelomom med Brazilijo in Nemčijo je posegla velika kriza tudi na južnoameriški kontinent, katerega najmočnejše države so takozvane ABC - države, Argentina, Brazilija, Chile.

Brazilija je finančno zelo odvisna od Anglije in Severne Amerike, zato ni čuda, da se je končno pridružila svojim »zaščitnicam«. Sirogo nevtiralno se je dosedaj obnašala Argentina, v katere častniškem zboru je mnogo germanofilskih elementov. Upati je, akoravno se v tem oziru ne smemo vdajati nobenim optimističnim pričakovanjem, da se bo vsaj Argentina uprla pritisku entente. Intervencija številnih manjših, južnoameriških držav nima praktično pač nobenega pomena, nastopa velikih južnoameriških republik pa tudi ni zdaleka primerjati z intervencijo finančno in gospodarsko tako močne Severne Amerike. Prva in pač najobčutnejša posledica pridruženja južnoameriških držav našim sovražnikom bo pač konfiskacija nemških trgovskih ladij, katerih precejšnje število se nahaja v raznih južnoameriških pristaniščih.

RAZBURJENJE V PERU.

Lima, 9. aprila. (Kor. urad.) Havas. Javno mnenje je vsled sedanjih dogodkov zelo razburjeno. Nagiba se k želji, da naj bi vlada storila kmalu formalno odločitev.

Amerika v vojni.

Odhod Amerikancev iz Avstrije.

Dunaj, 11. aprila. Prihodnje dni odidejo z Dunaja člani ameriškega diplomatskega in konzulatnega zbora. Njim se pridružijo številni v monarhiji živeči Amerikanci. Veleposlanik Penfield je zapustil Dunaj že 30. marca ter se nahaja sedaj v Ženevi.

Konfiscirane avstrijske ladje v severoameriških pristaniščih.

Avstrijski trgovski krogi smatrajo vest, da so Združene države že odredile konfiskacijo avstro - ogrskih parnikov, ki se nahajajo v ameriških pristaniščih, za netočno. Verjetnejše je marveč, da so postavljene te ladje le pod strogo nadzorstvo, podobno kakor nemške po prekinjenju diplomatskih stikov med Nemčijo in Ameriko. V severoameriški pristaniščih se nahaja 11 avstrijskih in 3 ogrski parniki s skupno 67.811 ton prostora. Osem parnikov je last »Avstro - Americe« (med njimi je največji »Marta Washington« z 8312 tonami), 3 (med njimi »Frankonia«) so lastnina družbe

Tripovich & Cie. Na vseh parnikih so stroji razdejeni, tako da bi trajalo več mesecev, predno bi bile ladje zopet porabne.

Ameriške lesene ladje.

Washington, 11. aprila. (Kor. u.) Reuter. Predsednik Wilson je pritrnil programu plovstvenega departementa, da naj se zgradi brodogradnja 1000 lesenih ladij po 3000 ton, da se pokrije izguba ton, povzročena od podmorske vojne. Kongres je dovolil za te ladje 50 milijonov dolarjev. Pogodbe za gradbo ladij so že sklenjene.

St. Thomas — vojno pristanišče.

Ženeva, 11. aprila. »Temps« poroča, da bodo Zedinj. države utrile Antile, zlasti pristan in oporišče za »Panamsko brodogradnjo« in tudi za podmorske čolne. Konteradmiral James H. Oliver je bil imenovan za gubernatorja otočja.

Bryan — prostovoljec.

Iz Washingtona poročajo: Bivši državni tajnik Bryan, voditelj ameriških pacifistov, je brzojavil Wilsonu, da smatra za dolžnost vsakega državljanca, podpirati domovino; zato prosi, da se ga vpiše kot prostovoljca v armado.

Prostovoljci zamorel.

Amsterdam, 11. aprila. Iz bombastičnih poročil o vojnih pripravah Amerike je omeniti, da je objubil vodja zamorcev v Ameriki podporo vsega črnega plemena ter izjavil, da bo sam sestavil zbor zamorcev prostovoljcev.

Utesnitev trgovskega prometa Zedinjenih držav.

Ženeva, 11. aprila. »Herald« poroča iz New Yorka: Državni departement je vpeljal splošne omejitve trgovskega prometa z vsemi tujimi državami, ki jih ni smatrati za zvezane z Zedinjenimi državami.

Amerika proti podmorskim čolnom.

Rotterdam, 11. aprila. Iz New Yorka poročajo, da je sklenil kongres darilo 5000 dolarjev za prvega ameriškega pomorščaka, ki bi uničil kak sovražni podmorski čoln.

Preganjanje Nemcev v Ameriki.

Ženeva, 11. aprila. Pariška agentura Fournier javlja: Dosedaj je bilo v Ameriki aretiranih več kot 1000 Nemcev.

Med aretiranimi Nemci se nahaja tudi nemški kapitan König, poveljnik trgovske podmorske ladje »Deutschland«, ki da je snoval zaroto. Več Nemcev je bilo obsojenih na šestmesečno do dveletno ječo radi baje nameravane atentata na Wellandski kanal. Nemci, ki so hoteli razstreliti Brightonski predor, so bili aretirani.

Ruski poraz ob Stohodu.

Lugano, 11. aprila. (Kor. urad.) Italijanski listi izvedo iz Petrograda. Ruske izgube ob Stohodu cenijo na 20.000 do 25.000 mož. Deloma je povzročil poraz duševni nemir ruskih čet vsled revolucije. Kakor pravi »Rječ«, so imeli Rusi tudi premalo municije. Sploh mora vojska v novejšem času mnogokrat urgirati dobavo municije. Munijski delavci pa sedaj že cel mesec niso izdelali nobene in sicer le neredno manjše množine municije. Tudi so pritožujejo inženirji, da je odrevolucije sem produkcija desorganizirana, ker hočejo biti delavci edini razsodniki v vseh zadevah in ker posredovalne komisije neredno poslujejo. Inženirji zahtevajo, da se vrnejo od delavcev prepojeni tovariši in vodje in da jih vlada štiti ter da tvorijo v svrhu ureditve dela delavci in voditelji dva različna komiteja. Mnogo kozakov in

drugih vojakov zunaj Petrograda je naklonjeno monarhičnemu režimu ter odklanja zahtevo, da naj se zemljišča takoj nasilno razlaste.

RUSKO URADNO POROČILO.

9. aprila. Zapadna fronta. Neznatni sovražni napadi v Karpatih v pokrajini zapadno od Dzembronije v smeri na Marmaroško Sihanje in zapadno od mesta Tomnatik smo zavrnili. Na ostali fronti obojestranski ogenj in pohodi izvidnikov. — Romunska in kavkaška fronta. Obojestranski ogenj in izvidni pohodi.

Konskripcija moških na Poljskem.

Varšava, 11. aprila. Na Poljskem je bila odredjena konskripcija vseh moških od 17. do 50. leta.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

10. aprila. Makedonska fronta. Na celi fronti slabotno artiljerijsko delovanje. Južno od Dojranu silen ogenj strojnih pušk. — Egejska fronta. Neka sovražna ladja je brez uspeha obstreljevala obal vzhodno od Orfana. Neka druga ladja je oddala brez učinka več streljav na obal zapadno od Maronije. — Romunska fronta. Pri Mahmudiji streljanje na obeh straneh kanala Sv. Jurja.

Franosko uradno poročilo.

10. aprila popoldne. Severno od Oise je bila sovražna artiljerija manj delavna, kakor prejšnje dni. Boji patrol in streljanje pušk v prvi črti. Južno od Oise smo napredovali vzhodno od dolene gozda pri Coucyju. Precej živahen artiljerijski boj v okolici Soissons, zlasti v odseku Laffaux. Jugovzhodno od Reimsa smo zavrnili nenadni napad na neki naselje severno od Filreya. V Champagni boj z ročnimi granatami zapadno od Maisons de Champagne.

TURSKO URADNO POROČILO.

10. aprila. Kavkaška fronta. Na našem desnem krilu je izvršil eden izmed naših močnejših izvidnih oddelkov uspešen napad na sovražno črto. Sovražnik je izgubil 15 mrtvih in 2 vjete; na naši strani nobenih izgub. — Fronta v Iraku. Dva dneva sem je bojno delovanje zopet oživelo. Na desnem bregu Tigrisa so vrgle naše poslednje čete sovražne prve čete nazaj ter zagotovile na ta način glavnim našim četam prostost, da so po načrtu zasedle novo pozicijo. Na levem bregu Tigrisa stoje naše čete v bojni stiku s sovražnikom. Včeraj živahen artiljerijski in infanterijski ogenj. Na severnem bregu Dijale so potisnile naše čete sovražni konjeniški divizijo 15 km daleč nazaj, kjer se je zopet ustavljala. Bolj proti severu - vzhodu je bil sovražni konjeniški polk prekoračil Dijalo s podporo artiljerije in strojnih pušk. Ta polk je naša konjenica vrgla čez reko nazaj. — Vzhodno od Revandusa se je posrečilo našim četam ne samo obraniti se številno premočnih Rusov, marveč jih v protinapadu vreči celo 20 km daleč v vzhodni smeri nazaj. — Z naše makedonske fronte poročajo o živahnem sovražnem artiljerijskem delovanju.

Angleško uradno poročilo.

10. aprila. Mezopotamija. Turki, ki so se, kakor smo poročali 6. t. m. umaknili v smeri na Kifri, nameravajo sedaj z onimi na levem bregu Tigrisa konvergentno gibanje proti angleškim četam med rekama Šat el Atajm in Dijalo ter zadržujejo Ruse na zgornjem toku Dijale. Naše čete so poročale 8. t. m. da so zasedle levi breg Šat el Atajma. Vzele smo Belad in Harbe, staciji severozapadno od Bagdada ter v nedeljo vjele 200 mož.

Nemško letalstvo.

Berolin, 9. aprila. Nemški cesar je odlikoval z redom Pour le merite poveljujočega generala bojnih sil v zraku generala Hönnerja, šefa generalštaba teh sil podpolkovnika Thomsona in poročnika v rezervi Wenza in Bölkaja. Nadporočnik baron Richthofen je bil imenovan za stotnika.

Pristan Liverpool zaprt.

Bergen, 11. aprila. (Kor. urad.) Pristanišče Liverpool je zaradi nevarnosti min za promet zaprt.

Potopljen španski parnik.

Bern, 11. aprila. (Kor. ur.) »Matin« poroča iz Nantesa: Španski premogovni parnik »San Fulgenois« je bil na potu iz Newcastlea v Barcelono pri Sablusu od podmorskega čolna potopljen.

Rusija proti aneksijam.

Izjava provizorične vlade.

Petrograd, 10. aprila. (Kor. ur.) Petrograjska brzojavna agencija prijavlja naslednjo izjavo provizorične vlade:

Po preiskanju vojaškega položaja ruske države se je provizorična vlada odločila, da izpolnivi svojo dolžnost do dežele, pove narodu odkrito in naravnost celo resnico: Sedaj strmoglavljena vlada je zapustila deželno obrambo v stanju velikega nereda. S svojo kaznivo nedelavnostjo in s svojimi nerodnimi odredbami je spravila nered v naše finance, v preskrbo z živili in municijo in v transportne razmere. Omajala je vso našo gospodarsko organizacijo. Provizorična vlada bo ob živahni dejanski podpori vsega naroda napela vse moči, da odstrani slabe posledice starega režima; a mudi se. Kri mnogih sinov je potekla v dveh in pol leta vojne. Vendar ima dežela proti sebi še mogočnega nasprotnika, ki je zasedel cele dežele naše države in nam ravno sedaj, v rojstnih dnevih ruske svobode grozi z novim odločilnim napadom. Obramba naše prave narodne domovine za vsako ceno in sovobojenje dežele iz rok sovražnika, ki je prodre čez naše meje, to je poglavitna, najvažnejša naloga našega vojaštva, ki brani svobodo naroda. Provizorična vlada prepušča volji naroda, da v tesni skupnosti z našimi zavezniki odloči o vseh, svetovne vojne in njegovega konca tičočih se vprašanjih, smatra pa za svojo pravico in za svojo dolžnost, že zdaj izjaviti, da Rusija nima cilja, gospodovati nad drugimi narodi, jim vzeti njihovo narodno dedščino in nasilno zasedati tuje ozemlje, nego da hoče doseči trajen mir na podlagi pravice narodov, da sami določijo svojo usodo. Ruski narod ne hrepeni po povečanju svoje zunanje sile na troške drugih narodov in nima cilja, kak narod podjarmiti ali ponižati. V imenu ravnopravnosti je odstranil verige, ki so težile poljski narod. Ruski narod pa ne dopusti, da bi izšla domovina iz velikega boja ponižana in oslabiljena v svojih življenjskih pogojih. Ta načela bodo podlaga zunanji politiki provizorične vlade, ki jasno izraža voljo naroda in čuva pravice naše domovine, držeč se obveznosti, ki smo jih prevzeli do naših zaveznikov. Provizorična vlada osvobodene Rusije nima pravice, skrivati narodu resnico, domovina je v nevarnosti. Napeti je za rešitev vse sile. Naj ne odgovori dežela na to resnico z neplodno potrlostjo in z malodušnostjo, nego s poletom, da se ustanovi enotna narodna volja. To nam bo dalo nove moči za boj in nam prinese spas. Naj najde ura težke izkušnje celo deželo dosti krepko, da zagotovi izvojevano svobodo in da se bo mogla posvetiti neutrudnemu delu na blagor svobodne Rusije. Provizorična vlada, ki je slovesno prisegla, da bo služila narodu, ima trdno prepričanje, da pride ob splošni, doslej neznanji podpori vseh in vsakega posameznika v položaj, izpolniti do konca svoje dolžnosti do dežele. — Predsednik ministrskega sveta: Knez Lvov.

Rusko revolucionarno delavstvo o vojni in miru.

Amsterdam, 11. aprila. (Kor. ur.) Glasom nekega tukajšnjega lista javlja »Times« iz Petrograda: Odbor delavskih poslancev je napovedal ustanovitev komisije za zunanje zadeve, da bi se začela direktna pogajanja s sovražniki. V ta namen pojde posebno odposlanstvo v Stockholm, kjer ustanovi kurirsko službo med Rusijo in Švedsko. Ta komisija za zunanje zadeve naj bo pri petrograjski brzojavni agenciji zastopana po posebnem komisariju, ki bo kontroliral vsa poročila, kar jih razpošlje ta agencija. Odsekov sklep se glasi: Zahtevamo takojšnjo otvoritev mirovnih pogajanj in propagando za konec vojne. Odsek pravi, da je to principijelna izjava vojaških poslancev, ki so jo sprejeli 109. divizija in drugi oddelki na fronti. Odsek pravi dalje, da ne odklanja aktivne defenzive, da pa zahteva zase pravico, ustanoviti v Stockholmu agencijo, odposiljati necenzurirane brzojavke in pisma ter pravico, pošiljati lastne kurirje v inozemstvo. Odsek je končno zahteval za izvršilni odbor vojakov kontrolo nad delovanjem državnega departementa. Dopisnik »Times« pravi končno, da je vodja delavskega odseka židovski odvetnik Steklov, ki ima ravnatno malo kakor Čaidze, pravico, govoriti v imenu Rusije. Dopisnik meni, da je zadnji čas, da se ruski židje javno ločijo od demagoga.

Rotterdam, 11. aprila. »Daily Telegraph« javlja iz Petrograda: Revolucionarni delavski odbor zahteva v vlogi na provizorično vlado

Sodi se, da uvideva zdaj provizorična vlada, se odločno ustavi državi nevarni propagandi delavskega odbora.

Vesti o ruskih mirovnih pogojih.

Kodani, 11. aprila. »Utro Rosije« objavlja baje sledeče mirovne pogoje: Alzacija naj ostane nemška, Belgija ostane neodvisna, pa ne sme imeti lastne armade, jugoslovanski narodi postanejo neodvisni, ne da bi bili združeni z Avstrijo, tudi Poljska naj bo neodvisna, pa brez armade, Kurlandija dobi Nemčija, Armenija se organizira kot avtonomna dežela pod turškim protektoratom, Romunija se restituirajo, Dardanele naj se nevtralizirajo, ostanejo pa naj turške. — Poročilo ne pravi, ali so to pogoji provizorične vlade ali delavskega odbora.

Nove Miljukoveve izjave.

Kristijanija, 10. aprila. »Aftenposten« objavlja razgovor z ministrom Miljukovom, ki je dejal: Demokratična Rusija bo živel s Skandinavijo v pristrčnih odnosih. Rusija nima interesa na norveških pristaniščih, ker ima svoje atlantske luke ob Murmanski obali. Pač pa je posest Carigrada življenjski pogoj za Rusijo. O separatnem miru s centralnimi državami ni govora; narobe vojna se bo nadaljevala do častnega konca. Vojna bo, kakor meni Miljukov, še letos poleti končana.

Rusija sondira v Carigradu?

»M. N. N.« pišejo: Kakor poročajo iz Petrograda v Rim, je Miljukov žurnalizem tudi sporočil, da je Rusija neobvezno vprašala Turčijo rai Armenije in Dardanel. V besedilu, ki ga razširja petrograjska brzojavna agencija, ni o tem niti besedice: narobe Miljukov napoveduje Turčiji razkosanje. Mogoče pa je, da skuša ententa kakor lani avgusta v Sofiji, letos hinavsko hujskati v Carigradu. Izvedela bo, da ni nič brezupnejšega, kakor poskus, razdvojiti Turčijo in centralne države.

Czerninovi predlogi.

Köln, 11. aprila. S švicarske meje brzojavljajo, da mirovni predlogi grofa Czernina v političnih pogledih niso našli nobenega odmeva ter jih ne smatrajo za resne. Jasno je, da izginjejo taki predlogi za dogodki v Ameriki.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Bern, 11. aprila. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča iz Petrograda: V gotovih odsekih fronte so izvedeli za revolucijo in odstop carja šele po treh tednih. — Poročila s fronte so v splošnem zadovoljiva, ravnokotno novo razmerje med častniki in vojniki. — Vsled velikih prevoznih težkoč so vse železniške strokovnjake poklicali s fronte. — Po mestih bodo vse naprave za brezplačno pogostitev vojakov zopet odpravili.

Ameriška liga na ruski fronti.

Haag, 11. aprila. V Rusiji živeti Amerikanci sestavljajo posebno ameriško ligo, ki naj se bori na vzhodni fronti. Legija bo sestojala predvsem iz tehnično izvežbanih moči.

Car bolan.

Stockholm, 10. aprila. Car je obel na živcih. Zdravniki se boje, da zapade trajni duševni bolezn. Pri preiskavi carjeve korespondence so našli organi provizorične vlade pisma danskega dvora in angleškega kralja, ki svare carja in ga opozarjajo, da je njegov režim nevzdržljiv. Car teh svaril baje nikdar ni smatral resno.

Branting v Petrogradu.

Berolin, 11. aprila. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« poroča, da je imel vodja švedskih socialnih demokratov Branting takoj ko je prispel v Petrograd dolg razgovor z voditelji delavskega in vojaškega sveta in potem z zunanjim ministrom Miljukovom.

Razne politične vesti.

== Najnovejši program za preustroj države so postavili koroški Vsenemci na svojem zborovanju v Celovcu dne 4. aprila v 5 rihtlinjah, ki pravijo: 1. predpogoj za reforme je uresničenje nemškega velikonočnega programa (»Ostergehehrschift« 1916); 2. odpravi naj se zakonodajna pravica deželnih zborov; 3. avtonomna deželna uprava naj se združi z državno v posebnem »mešanem sistemu«; 4. uvede naj se v kronovinah razdelitev v okrožja z okrožnimi zastopstvi in odbori. Kjer je to potrebno, kakor na Češkem, naj bodo okrožja narodno enotna. Narodno avtonomijo pa je odklanjati, ker mora postati država enotna z nemško orijentirano državno idejo; 5. ohraniti je občinsko avtonomijo, v mestih pa se naj nastavlja župan ne politika.

== Gorica pod prefekturo v Vidmu. »L'Eco del Litorale« se bavi z odredbo italijanske vlade, ki hoče vzhodno Furlanijo z Gorico vred priključiti upravnemu ozemlju prefektore v Vidmu (prefekt je bivši tržaški magistratni asesor in poslanec Pitacco) in v Gorici ustanoviti podprefekturo. Centralne države so v vseh okupiranih deželah postavile vojaško upravo, ki že sama po sebi pomeni provizorično upravo, revolucionarna vlada v Rusiji je pustila na svobodo avstro - ogrske tale, Italija pa ukrene za zasedeno ozemlje, predno je še mednarodno zagotovljena bodoča pripadnost istega, nasilne odredbe, priključit ozemlje eni svojih provinc in mu vsili tuje zakone in naprave.

== Preiskava proti poslancem srbsko - hrvatske koalicije. Iz Budimpešte poročajo: Vojaške oblasti so pričele preiskavo proti onim poslancem hrvatsko - srbske koalicije, ki jih je osumil posl. Szmreczany veleizdaje. Hrvatski minister Hideghety se poda v Zagreb in Belgrad, da osebno pregleda obtežilne dokumente ter poroča grofu Tiszi. Po povratku ministra Hideghetya v Budimpešto, bo grof Tisza izpregovoril o celi aferi v ogrskem državnem zboru.

== Poljska liga proti novi ruski vladi. Varšava, 9. aprila. (Kor. urad.) Zakasnelo. Glasom »Kurjera Varšavskega« je poljska državna liga povodom manifesta ruske vlade Poljakom objavila izjavo, v kateri naglašajo, da novo stališče ruske vlade v nobenem oziru ne more izpremeniti načelnega stališča poljske lige. Obenem izjavljajo, da bi bila kakršnakoli državnopravna zveza Poljske z Rusijo v vsaki obliki škodljiva za poljsko narodno in državno-pravno bodočnost. Edini temelj za razmerje med obema državama je popolna neodvisnost Poljske od Rusije. Izjava zaključuje z zahtevo, da se ustanovi poljska armada, ki je nujni pogoj za obstoj poljske države.

== Mnenje dr. Dernburga. Bivši nemški minister dr. Dernburg je v velikonočni številki dunajske »N. Fr. Pr.« razložil svoje mnenje o vstopu Zedinjenih držav v vojno. Ker je dr. Dernburg temeljit poznavalec Amerike, je verjetno, da je pogodil v svojem članku tudi psihološke in splošno-politične nagibe, ki so odločilno vplivali na Wilsona. Dr. Dernburg piše med drugim: »Tudi to se sme povedati, da dajo gotove razmere v dvoezvezi ameriškim tiradom navidezno, poudarjamo, navidezno«, da so opravičene. Amerika je demokratična dežela, ki hoče, da naj narodi pri velikih odločitvah sami odločijo; ne razume, kako je mogoče, da si mora Avstro - Ogrska že celo vojno pomagati pri vladi s paragrafom za silo, dočim je ljudsko zastopstvo izločeno. Razvoj na Ruskem zapušča, se zdi, Prusijo kot edino velesilo z razrednim gospodstvom, in nihče ne razume, da je mogla Angleška sredi svetovne vojne svoje volilno pravo popolnoma demokratizirati, pri nas je pa to zadelo na velik odpor. Amerika je s svojim srcem za take uredbe, ki zagotove svetovni mir med zvezo narodov posredstvom obligatornega razsodišča. Amerika je sama v najrazličnejših časih vsem narodom pomajala razsodiščne pogodbe ter tolmači postopanje srednjeevropskih držav za izraz veselja na boju in na nasilnostih. Sicer pa imajo med vojno besede malo kredita in tehtajo samo dejanja.

Vesti iz primorskih dežel.

Vojno odlikovanje. Nadučitelj in občinski tajnik v Oseku, sedaj v Črničah, Josip Brce je odlikovan z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje v priznanje odličnega službovanja pred sovražnikom.

V pokoj je stopil policijski svetnik dr. Anton Pechotsch v Trstu in bil tem potom odlikovan z viteškim križem Fran Josipovega reda.

Andrej Podgornik †. Od Rdečega križa je došlo poročilo, da je 8. novembra 1916. umrl v laškem vjetinstvu Andrej Podgornik, računski oficijal pri goriškem deželnem odboru. Pokopan je v Zagradu ob Soči. V oktobru m. l. je, kot praporščak, težko ranjen vprsa in treh, prišel v laško vjetništvo. Vsled težkih poškodb ga niso transportirali v ozadje. Ko je že bil v vjetništvu, je bil povišan poročnikom. Med Goricani je bil pokojnik dobro znan. Bil je priljubljen družabnik in vester ter marljiv uradnik, priljubljen pri predstojnikih in spoštovan od kolegov. Ker je bil dodeljen referatu za občinske zadeve, je dobro poznal upravne razmere naših občin in marsikatero zapleteno zadevo naše občinske uprave je spravil v lep red. Bil pa je tudi marljiv narodni delavec. Pomagal je povsod, kjer je klicala narodna

dolžnost. Zrtvoval je skoro eno desetletje ves svoj prosti čas društvenemu delu. Različna društva so ga štela svojim marljivim aktivnim članom. Kjer je le mogel, je pomagal. Svoje najboljšie moči je posvetil v tem desetletju goriškemu Sokolstvu. Kot soustanovitelj goriške župe je bil več let član predsedstva, odbornik in blagajnik goriškega društva in predsednik dramatičnega odseka, ki je pod njegovim vodstvom dosegel lepe uspehe. Sam je tudi na odru nastopal. Podgornikovi rodbini v Vrtovinu, katere je bil pokojnik ves up in nade, naše iskreno sožalje ob prebitki izgubi. — Nam ostaneš, dragi naš Andrej, trajno v spominu Sedaj skaljena Soča Ti nosi krvava poročila, a ko se zbistri in bo vržen sovražnik čez Tvoj grob, Ti bo večno tajinstveno šumljala pesem o srečnih časih, ki jih doživlja Tvoj rod ... »Srce Ti je svetilež bilo, a v njem častit in svet oltar, kjer domu žgal si vreden dar!« — Dragi brat! Razstrešeni po svetu kličemo Ti zadnji bratski: Na zdar! — n.

Smrt begunke. Družina Koren naznanja, da je dne 8. t. m. umrla v celovski bolnišnici 20 let stara Margareta Tratnik iz Idrskega pri Kobardu.

Samomor. 38letna vdova Ana Pakur na Voloskem je zapalila zvečer ogelje v posodi v svoji sobi in zapala. Jutraj so jo našli mrtvo. Pustila je pismo, v katerem pravi, da jemlje s seboj v grob vzrok samomora, da tako ne bo nihče vedel, kaj jo je gnalo v smrt. Živela je povsem mirno, čisto sama zase.

V Pulju prodajajo slanino po 9 kron 36 vin. kilogram, mast po 10 kron, olje po 16 K.

Družbi sv. Cirila in Metoda za Istro so poslali člani kluba hrvatsko-srbske koalicije v hrvatskem saboru od svojih dnevnic za marec 1917 znesek 1400 K.

»Dobavitelji« živil. Na Reki vodi policija preiskavo proti »dobaviteljem« živil, ki so hodili po mestu in daleč naokoli okoli ljudi, obljubljali nabavo raznih potrebnih živil in v to svrhu pridno nabirali denar. Redarstvo je dognalo doslej, da so priselile 37.000 kron.

Obdelovanje mestnih zemljišč na Reki. Mestni zastop na Reki je odredil, da se imajo obdelati vsa zemljišča na mestnem prostoru v mestni režiji. Ta zemljišča se sedaj že obdelujejo, ves kompleks znaša okoli 70.000 kvadratnih metrov, torej dvakrat toliko kakor lani. Pričakujejo se nižje cene za sočivje na trgu.

Maksimalne cene mesa na Reki. Določene so na Reki nastopne maksimalne cene za meso: govedina v stegnu, brez kosti, 10 K 60 vin.; ostali deli, brez kosti, 10 K; v stegnu, z doklado, 8 K 80 vin.; sprednji deli 6 K 80 vin. — Telatina: v stegnu, brez kosti, 10 K 40 vin.; pluća in prsa 7 K 60 vin., drugi deli 6 K 80 v. Kdor prekorači te cene, bo kaznovan z zaporom 2 mesecev in globo 600 kron.

Cesar na soški fronti in v Trstu.

Korespondenčni urad javlja dne 11. aprila: Cesar je včeraj v spremstvu šefa generalnega štaba pl. Arza obiskal soško fronto in Trst. Junaški branitelji proti Italiji bodo videli v dejstvu, da jih je cesar, odkar je zasedel prestol, že drugič obiskal, posebno pripoznanje njihovega, občudovanja vsega sveta vzbujajočega delovanja. Trst pa, ki ga je cesar neapovedano in nepričakovano obiskal, bo v tem obisku spoznal zagotovilo, da mu pod varstvom in dejanski podpori vladarja vcvete blagoslova polna prihodnost. Cesar je prišel v terek zgodaj jutraj v Postojno, kjer sta ga sprejela armadni zapovednik pl. Borojevič in kranjski deželni predsednik grof Attems. Po daljšem razgovoru o vojaškem položaju, se je cesar s svojim spremstvom in z armadnim zapovednikom odpeljal na Opčine. Armada je to pokrajino popolnoma premenila in jo obdelala. Velik vodovod preskrbuje vojaštvo prve linije na celi fronti z vodo. Ta vodovod je eden elementov naših zmag nad Cadornovimi armadami. Tudi bivališča za vojake in delavce itd. so nastala šele med vojno. Cesar je z občudovanjem priznal vse te naprave. Na potu na Opčino je cesar razdelil mnogo odlikovanj in še posebno lepo odlikovanim izrekel svojo cesarsko zahvalo. Med dekoriranci je posebno pozornost vzbudil oficirski namestnik nekega strelskega polka, ki mu krake prsa: bronasta, mala srebrna, velika srebrna in dvakrat podeljena zlata hrabrostna svetinja. Ta podčastnik je bil vedno eden najvrljejših. Na soški fronti je njegovo ime daleč naokrog znano. Neštetočkrat je iz lastne inicijative vdrl v sovražne vrste, ubijal in razširjal strah, razdril nasprotnikove obrambne naprave in

pripeljal vjetnike. Cesar mu je dal roko in mu priskočil na pomoč, ko je pri defiliranju mimo prišel. Večina oficirjev in vojakov je imela na čepih krvavordeče našitke, pričujoče, kolikrat je bil že kdo ranjen. Armadni poveljnik je povedal o oficirju, ki je bil že nad stokrat ranjen. Cesar je obiskal tudi Trst, kjer je bil navdušeno sprejet in se je potem peljal na Prosek ter od tod v Vipavsko dolino, čez sedlo Lokve v Cepovansko dolino ter potem v Postojno, odkoder se je ponoči odpeljal v Laksenburg.

Dnevne vesti.

— Teden vojaških vdov in sirot v Ljubljani. Vsled želje za Najvišjega mesta, se vrši po vsej Avstriji vojaštvo prav tako, kakor civilno prebivalstvo zadevajoča akcija, ki naj pridobi c. kr. avstrijskemu zakladu za vojaške vdove in sirote na Dunaju kar največ članov in zbere za zaklad, kateremu je skrbeti za dobrobit vdov in sirot onih, ki so za cesarja in domovino na bojišču žrtvovali življenje, toliko prostovoljnih denarnih prispevkov, da bo mogel zaklad zadostiti ne malim potrebščinam. V Ljubljani se ta, na korist dunajske centrale uvedena akcija pod naslovom »Teden vojaških vdov in sirot« te dni izvrši tako - le: 1. Uradom in zavodom se dostavijo zvezki prigrisane za pristop k c. kr. avstrijskemu zakladu za vojaške vdove in sirote na Dunaju, ki se morejo hkrati porabiti kot položnice. Kdor namreč ne želi temu društvu pristopiti kot član, naj na prigrisnici besedo: »pristopam« nadomesti z izrazom: »darujem« in naj zabeleži darovani znesek. 2. Prav take prigrisnice, oziroma položnice se bodo te dni dostavile posameznim zasebnim strankam, s prošnjo, naj jih ovrednotijo. Prigrisnice pobirali in darove za zaklad sprejemali bodo povojenci gospoda župana dr. Ivana Tavčarja. Spričo izredne požrtvovalnosti, ki jo je prebivalstvo Ljubljane že tolikrat sijalno posvedočilo, je upati, da županov poziv tudi tokrat ne bo ostal brez izdatnega uspeha. To soboto in nedeljo bodo mlade dame ljubljanske družbe po mestnih cestah, trgih in ulicah kakor tudi po javnih lokalih v pušice nabirale prostovoljne darove za vdovski in sirotinski zaklad. Javne počestne prodaje to pot ni mogoče privediti, ker ni ne cvetk, ne drugih primernih prodajnih predmetov. 4. V soboto in v nedeljo se bodo ob 4. popoldne in ob 8. zvečer v kavarnah »Evropa«, »Kasino« in »Union« vršili dobrodelni koncerti. Podrobnejše o tem se bo sporočilo jutri.

— Zaplemba premoženja. Graška deželna sodnija je odredila zaplembo premoženja profesorja Ludovika Vagaja v Ljubljani, ker je osumljen zločina veleizdaje, in posestnikov sina Edvarda Šajna v Knežaku, ker je osumljen ubega k sovražniku.

— Upanja ni izgubiti! Iz ruskega vjetništva se je oglasil infanterist 17. pešpolka Jože Dolinšek iz Jeprička, občina Škocjan. Sredi avgusta 1914 je zbolel v Galiciji na koleri in od tega časa ni bilo nobenega glasu več o njem. Biva v Saratovskij guberniji.

— Povišanje vojnih doklad za učitelstvo. Deželni odbor je sklenil, da se povišajo z ozirom na naraščajočo draginjo za leto 1917 samskemu učitelstvu vojne doklade za 40, oženjenim in njih rodbinam pa za 50 odstotkov. To pa, žal, ni na Kranjskem, ampak na Koroškem.

— Neizročljiv legat. Dne 8. avgusta 1915 je umrl v Šošanju umirovljeni župnik Josp Kunej, ki je zapustil s testamentom z dne 18. marca 1896 400 kron »za Stražo v Ljubljani«. Kranjska deželna vlada izjavlja, da se v seznamu društev takratnega časa ne nahaja nobena »Straža«. Legat je sedaj deponiran pri c. kr. okrajnem sodišču v Šošanju.

— Zdravstveno stanje ljubljanske mestne občine. V času od 1. do 7. aprila se je rodilo 17 otrok, mrtvorojen je bil 1; umrlo je 45 oseb, med njimi 24 domačinov. Umrlo je 7 oseb za ošpicami, med njimi 3 tuji in 5 oseb, med njimi 2 tujca, za jetiko. Razen teh so umrli še 3 vojaki za legarjem. Za škrlatno so oboleli 3 domačini, za tifuzom 1 domačin in 3 vojaki in za grižo 13 vojakov.

— Oddaja plemenskih bikov. »Deželno mesto za dobavo klavne živine« ima večje število lepih, mladih plemenskih bikov sive, simodolske in pincgavske pasme na prodaj. Biki so preizkušeni plemenjaki. Opozarjajo se na to priliko občine in zasebniki. Cena maksimalna kakor za klavno živino.

— Umrl je v Klanjcu na Hrvatskem gosp. Valentin Murnik, brat rajnega ces. svetnika Ivana Murnika.

— Umrl je v Ljubljani po kratki bolezni gosp. Rudolf Marinšek.

sedaj narednik pri 97. pešpolku. Naj v miru počiva!

Politični obhod za vodno postajo Radeče - Bela peč. Politični obhod in razlastilna obravnava o načrtu za napravo nove vododobavne naprave za vodno postajo Radeče - Bela peč se bosta vršila v torek, dne 22. maja ob 10. dopoldne.

37. glavna skupščina južnoštajerskega hmeljarskega društva se bo vršila v nedeljo, dne 15. aprila 1917 ob 3. popoldne v občinski pisarni v Žalcu po sledečem sporedu: 1. Poročilo o delovanju društva v minulem letu. 2. Letni račun. 3. Volitev društvenega vodstva. 4. Razgovor o kritičnem položaju hmeljarstva vobče. 5. Slučajnosti.

Spored Kino - Ideal. Danes zadnjikrat ameriška drama »Mož dneva«. Jutri v petek, posebni večer s štiridejansko dramo »Vprašanje do usode«. V soboto »Homunkulova poglavlje«. Predstave vsak dan od 4. popoldne, ob nedeljah od 3. popoldne dalje.

Pogreša se učenec trgovske šole Ahlin Ciril, 15 let star. Odšel je od doma v torek dopoldne. Obledel je bil v zelenkasto - sivo obleko, imel črn površnik, nahrbtnik in čepico na glavi. Kdor kaj vé, kje je, se nujno prosi, da brzojavno sporoči proti nagradi in povračilu vseh stroškov na naslov: Krescencija Ahlin, trgovina v Šiški.

Nahrtnik je zamenjal pri svojem izstopu iz nočnega brzovlaka v ponedeljek na Zidanem mostu izstopilsi gospod. Dotični gospod se naj zgleda pri portirju južne železnice v Celju, kjer dobi svoj nahrtnik nazaj.

Aprovizacija.

+ Oddaja telečjega mesa v vojni prehrani. Mestna vojna prehrana bo v soboto popoldne zopet oddajala meso po nižjih cenah iz cerkve sv. Jožefa. Natančnejši razpored se objavi v časopisih in na uradnih deskah jutri.

+ Legitimacije za nakup mesa. Pri zasledovanju vzrokov pomankanja mesa se je dognalo, da prihaja v Ljubljano zlasti ob sobotih nešteto tujcev, ki pokupijo domačinom meso pred nosom. Ker je za ljubljansko civilno prebivalstvo uradno določen kontingent živine in je vse meso te živine odločeno izključno za konzum civilnega prebivalstva, je nastala potreba ukreniti vse potrebno, da se ljubljancem zavaruje meso, ki jim gre, ter onemogoči nakupovanje mesa tujcem. Mestni magistrat je vsled tega naročil vsem mesarjem, da smejo oddajati meso le strankam, ki pokažejo pred oddajo mesa pekovsko nakazilo za kruh. Občinstvo se vsled tega pozivlja, naj kadar hoče kupiti meso, prinese vedno s seboj pekovsko nakazilo, kot nekako legitimacijo, ker se brez takega izkazila ne bo oddajalo mesa. To velja za mesarje v lokalih po mestu, zlasti pa tudi za nakup mesa na mesarskem trgu.

+ Razglasi mestne aprovizacije. Med vojno se je že velikokrat podudralo, kako važno je za vsakogar, da čita časopise. Zlasti aprovizacija je velikokrat primorana razne za vse sloje zelo važne razglase objavljati šele zadnji trenotek in še vedno se pripetijo slučaj, da pride marsikdo k razdeljevanju tega ali onega blaga baš za to prepozno, ker ni čital časopisov. Da se odpomore tudi onim, ki iz kateregakoli vzroka ne berejo dnevnikov, bo mestna aprovizacija v bodoče objavljala vse važnejše, zlasti razdeljevanja živil se tikajoče razglase, razven v časopisih, tudi še na uradnih deskah na mestnem magistratu, na hiši mestne aprovizacije, Poljanska cesta št. 13 ter po možnosti tudi na vseh mestnih vojnih prodajalnah. Občinstvo se opozarja, da naj tamkaj objavljene razglase natančno prečita ter se tudi točno po njih ravna.

+ Krušne komisije bodo uradovale, kakor običajno v petek, dne 13. t. m. od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo krušne in maščobne izkaznice.

+ Krušni moki se bodo v bodoče, kakor poroča »Zeit«, primešavala razna nadomestila. Predvsem menda otrobi, potem pa smleta posušena mlada detelja, s katero se delajo sedaj poskusi.

+ Priglaševanje za vojno prehrano. Mestna aprovizacija ljubljanska je do sedaj sprejela v vojno prehrano okoli 1200 rodbin s 6000 rodbinskimi člani. Ti so dobivali, kakor znano, vsak mesec po enkrat v cerkvi sv. Jožefa živila po nižjih cenah. Sedaj je c. kr. deželna vlada ukazala, da se ima pomožna akcija centralne vlade za manj imovite nasloniti v Ljubljani na že obstoječo mestno vojno prehrano, vsled česar je mestna aprovizacija pretekli teden že začela oddajati iz cerkve sv. Jo-

žefa telečje meso po nižjih cenah. Vlada pomožna akcija in zlasti oddaja mesa po nižjih cenah se ima nadaljevati v bodoče v precej izdatnejši meri. Vse prizadete se bo o tem pravočasno obvestilo. Da se pa takoj in brez odloga odpomore najpotrebnejšim, razglasa gospod mestni župan, da bo mestna vojna prehrana sprejemala zopet nove prilgase potrebnih in vsled vojne pomankanje trpečih. Za sedaj se sprejemajo prilgasi le onih v Ljubljani stalno stanujočih rodbin, ki štejejo 3 ali več rodbinskih članov, katerih dohodki na dan in osebo ne znašajo veliko več kakor ena krona. Rodbine, ki imajo večje dohodke ter ljudje, katerim je sorazmerno lažje živeti kakor onim, ki so najpotrebnejši, naj se sedaj ne priglašajo, da sebi in uradam prihranijo nepotrebno delo. Kdor hoče biti sprejet v vojno prehrano, naj se zgleda na mestnem magistratu in sicer samo v tržnem uradu (pritličje nasproti posredovalnice za delo in službe) vsak dan od 8. do 12. in od 2. do 4. ure popoldne.

+ 50 vagonov semenskega krompirja je kupila na Ogrskem in takoj plačala že meseca oktobra 1916 c. kr. kmetijska družba kranjska, in sicer visoko nad maksimalno ceno. Od takrat naprej se neprestano vrše pogajanja, da družba sme oddajati ta krompir čez maksimalno ceno, kar je sedaj končno dovoljeno, in da se dovoli izvoz krompirja z Ogrskega na Kranjsko. Tega izvoznega dovoljenja se doslej še ni dalo izposlovati, tudi ni veliko upanja ga dobiti, toda zadeva bo te dni rešena v enem ali drugem zmislu, in če bo ugodno rešena, bo prišel semenski krompir šele okoli 1. maja t. l. v Ljubljano. To ni prepozno, kajti krompir se lahko s pridom sadi še celo prvo polovico meseca maja in v tem času sajen, dohiti poprej sajene. Če kmetijska družba dobi ta semenski krompir, bo prišel natresen v vagone ter ona nima delovnih sil in časa, ga v vrečo polniti in nadrobno oddajati, izvezemši določeno množino v Ljubljani, zato ga bo hitro razpošiljala že v celih vagonih in je torej oddaja za vsak slučaj že sedaj organizirati. V slučaju, če družba dobi ta krompir, česar se pač nič posebno ne nadeja, naj se takoj in že sedaj zglase tiste podružnice, zadrage, županstva itd., ki so pripravljena prevzeti cele vagone semenskega krompirja, in sicer s pogojem, da imajo družbene podružnice in družbeni udje prednost in se vrhutega z naročilom vred pravoveljavno zavežejo doposlani krompir prevzeti po teži, ki se dožene na prejemni železniški postaji in da ne ugovarjajo proti prstenem in deloma ranjenemu krompirju, kajti pri toliki množini je izključeno, da bi tisti veleposestnik, ki je krompir družbi prodal, ga pustil z roko prebirati, ampak ga mora nakladati le z lopatami naravnost iz s prstjo pokriti jam. Cena krompirja bo okoli 30 kron za 100 kg iz postaje iz Ljubljane. — C. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani.

+ Nakaznice za krompir bodo izdajali v Budimpešti počenši z 28. t. m.

Književnost.

— »Slovana«. Druga in tretja številka »Slovana« sta izšli skupaj. Zvezek je po vsebini zelo bogat. Med pesniki srečamo v njem Gradnika, Golarja, Albrehta Ivana in Janka Samca. Posebno prijetno učinkujejo Golarjeve »Zimske kitice« in Gradnikova iskrena pesem »Mati poje«. Fran Govekar nadaljuje zgodbo o lepi Fanchetti in njenem volkodlaku, Fran Milčinski izvrstno zabava z nadaljevanjem svoje »Gospodične«, dr. Ivo Šorli pa končava dogodek poštene služkinje Barbike. Kratke novele imajo Ivan Cankar dve, Stanko Svetina eno, Ferdo Kozak eno in Kostanjevec eno. Cankarjeva zgodba o tem, kako se je uselnil gospod Peter Mozolec, je taka, kakor bi jo vzeli iz njegove mladostne prešerne »Knjige za lahkomišelnice ljudi«. »Bec Martin« pa je vseskozi čustven in v svojem koncu globoko učinkujoč. Stanko Svetina spisuje krepko, zanosno in z dobro karakteristiko strah kmeta Koritnika, Ferdo Kozak podaja turoben dogodek iz svojega vojnega zapisknika in Kostanjevec opiše živo resnično bedo »Penzionista Hvale«. Znanstvena članka sta dva. Dr. Avgust Žigon nadaljuje »Bridko zgodbo iz Levstikovega življenja« in dr. Fr. Ilešič, priobčuje konec sestavka o »Simonu Gregorčiču in njegovi učenici«. Fran Lipah, ki kaže lep dramatski talent, je zastopnik z enodejanko »Dopusta«.

Listek obsega razna knjižna poročila in nadaljevanja dveh Žigonovih člankov. Zvezku so priložene tri metniške priloge: Frana Tratnika karakteristična risba »Berača«, dve ljubki trobarvni sliki Maksima Gasparija — pod skupnim naslovom »Velika noč« in Maksima Svabinskega, slavnega češkega slikarja, »Poletna noč«. — Pripomočamo »Slovana«, vsaka zavedna slov. rodbina bi naj bila naročena na ta naš izboren mesečnik.

Razne stvari.

* Nesreča na Donavi. Osební parnik »Zrinje«, ki je peljal 480 oseb v Belgrad, je trčil včeraj ponoči pri Tetenyu blizu Budimpešte s parnikom »Viktoria«. Ker je večina potnikov že spala, je nastala velika panika. 30 ljudi je mrtvih, 30 ranjenih.

* Češko »Narodni divadlo« na fronti. Na povabilo vojaških oblasti priredi praško »narodno gledališče« vrsto predstav na raznih krajih bojne črte. Igrale se bodo 3 veseloigre in sicer Stolbovo »Vodno društvo«, Stehova »Tretje zvonjenje« in Svobodom »Popek«.

* Poglavlje o patrijotičnem delovanju nekaterih veleindustrijskih družb. Češki listi poročajo po »Spravnem Obzoru«, da je znana »praška železarska družba«, katere predsednik je vsemogočni nemški radikalec in velepatrijotični (v besedah) finančni magnat Kestranek vložila pritožbo proti sklepom 3 čeških okrajnih zastopov, v katerih ozemlju ima svoja podjetja. Ti okrajni zastopi (Slany, Unhošt in Hořelice) so sklenili podpisati do 300.000 K vojnega posojila; vsi davkoplačevalci so bili s tem zadovoljni, le »železarsko društvo«, ki je napravilo v vojni že nešteto milijonov profita, ne. Gospod Kestranek je vložil pritožbo na upravno sodišče, kjer je seveda pogorel. Praški »Venkov« pravi: To dejstvo je naravnost nezaslišno! Ljudje, ki se vedno igrajo patrijote, ki prinašajo svoj avstrijski patrijotizem vedno na javni trg ter se čisto obregajo ob češki narod, ti ljudje iz nizkotnih ozirov branijo podpisovati vojna posojila! Komentarjev ni treba. Stvar govori sama za sebe — oziroma naravnost kriči!

* Ameriško brodovje. Vojna Zedinjenih držav proti Nemčiji in Avstro - Ogrski vzbuja pred vsem vprašanje: Kako je z ameriškim brodovjem? Da je ameriško vojno brodovje znamenit faktor, o tem ni dvoma. Francozi že tudi poskušajo Amerikance pridobiti za to; da bi bazo svojega vojnega brodovja preselili v Evropi, češ, da bi tako najizdatnejše moglo sodelovati pri vojni. A kako je z drugim brodovjem, ki ga more dati Amerika na razpolaganje svojim zaveznikom? Pred sedanjim svetovno vojno je bilo ladjedelstvo v Ameriki razmeroma skromno. Razvoj ameriškega trgovskega brodovja ni bil primeren velikanskemu razvoju ameriške industrije — a čim je izbruhnila vojna l. 1914. se je to popolnoma premenilo. »Times« poroča, da se je od začetka lanskega leta začelo graditi 230 trgovskih parnikov s skupno vsebino 901.391 ton. Iz med teh ladij jih je sto, ki obsegajo nad 5000 ton in 16, ki obsegajo nad 10.000 ton vsaka. Kako velikanski napredek je to, je spoznati iz dejstva, da je bilo n. pr. leta 1907, zgrajenih v Ameriki le 134 parnikov z vsebino 403.373 ton. Paralelno s tem razvojem trgovskega brodovja je šla izpopolnitev vojnih arzenalov. Amerika je med sedanjim vojno sploh kolosalno razvila svojo vojno potrebščino izdelujočo industrijo in je ob enem postala glede zgradbe ladij popolnoma neodvisna od Evrope. Ni še dosti

Darila.

Darilo. Gospod major Karel vit. Kern, poveljnik ljubljanskega gradu, je dal napraviti 300 ročnih ščetk za ubožne otroke v dnevni zavetistihi. Stroške je pokrila gospa majorjeva iz fonda sv. Antona. Plemeniti dvojici najiskrenejša hvala. — Ščetke se bodo v kratkem razdelile skupno s ščetkami za zobe, ki jih je darovala tvrdka A. Krisper za negovanje zob ubogih zavetiščarjev.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. aprila: Ana Stegu, bivša služkinja, hiralka, 95 let, Radeckega cesta 9. — Marino Torelli, trgovec iz Gorice, 59 let, Na Miklošičevi cesti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Za odpravo bolečin v hrbtu priporočajo številni zdravniki in nad 100.000 zahvalnih pisem Fellerjev bolečine hladeči rastlinski esenčni fluid z zn. Elsa - fluid. Vteranja in krepke masaže hrbta s tem izbornim vteralnim sredstvom učinkujejo hitro in zelo dobrodejno. Velika priljubljenost tega preizkušeneega, bolečine hladečega sredstva je vzrok mnogih ponaredb. A ne delajte z novimi sredstvi poskusov temveč vporablajte samo pristni »Elsafluid«. Naroča se pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 238, Hrvaško. Pred vojne cene. 12 steklenic stane franko kamorkoli le 6 K. Je najzanesljivejša in ob enem najcenejša vdravalno sredstvo ter ne more nobeno izprilčati toliko zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. Kar je tolikim ljudem koristilo, mora biti dobro. Naročite zajedno Fellerjeve mlo odvajajoče rabarberske kroglice, 6 škatlic franko 4 K 40 v. Izborno želodec krepče odvajilo, zanesljivo učinkuje in ima prednost pred dražičnimi odvajili. Zelo priljubljeno! (va)

Tužnim srcem naznanjava vsem prijateljem in znancem, da je najin preljubljeni brat in svak, gospod

Avgust Komers

c. kr. glavn. profesor v p.

dne 6. aprila t. l. v Vyškovu na Moravskem, mirno v Gospodu preminul in bil dne 9. aprila t. l. v Stražnicah na Moravskem pokopan.

V Mariboru, dne 11. aprila 1917.

Otilija Podobnik roj. Komers, sestra.

Fran Podobnik, nadučitelj v p., svak.

Ivanka Marinšek naznanja tužnim srcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, smrt njenega preljubljenega soproga, očeta, gospoda

Rudolfa Marinška

c. kr. narednika 97. pešpolka.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v petek 13. aprila ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI dne 12. aprila 1917.

Žalujoči ostali.

Antonija Gulet, roj. Murnik, iz Klanjca, javlja v svojem imenu in v imenu svoje hčerke svoji rodbini, prijateljem in znancem tužno vest, da se je njen nepozabni brat, odnosno stric, gospod

Valentin Murnik

dipl. konj. vidar, odlikovan s službeno voj. in srebrno kolajno za hrabrost v dobi 70. let dne 6. aprila t. l., ob 6. uri zjutraj v Brežicah, previden s svetotajstvi za umirajoče, preselil v boljše življenje. Pokojnik je bil dne 9. aprila t. l. prenešen v obiteljsko grobnico v Klanjcu, Hrvaško, kjer je bil položen k večnemu počitku.

Počivaj v miru!

1190

Tugujoča sestra in nečakinja.

Brez posebnega obvestila.

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša blaga mati, stara in prastara mati, tašča, blagorodna gospa

Katarina Podkrajšek

veleposestnica

dne 8. aprila 1917 ob 5. uri popoldne v 91. letu po dolgi mučni bolezni, previdena večkrat s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage pokojnice bo dne 10. aprila ob 9. uri popoldne. Sv. maše za dušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi. Blag ji spomin!

ŠEBALK pri GODOVIČU, 8. aprila 1917.

Rodbine Diehlova, Vrtovčeva, Poscheva.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob bridki izgubi naše iskrenoljubljene matere, stare in prastare matere, tašče, blagorodne gospo

Katarine Podkrajšek

veleposestnica

ter vsem, ki so spremili blagopokojno na njeni poslednji poti, osobito blagorodnemu gospodu podpolkovniku Freundu, preč. duhovščini, g. županu, domače gđ. učiteljici ter vsem znancem, prijateljem in sosedom, izrekamo tem potom našo najiskrenejšo, najtoplejšo, globoko čutečo zahvalo.

ŠEBALK pri GODOVIČU, 10. aprila 1917.

1185

Žalujoči ostali.

Prodajalka

izučer v specerijski in manufakturni stroki ter v tobačni zalogi, žell službe. Nas v pove uprav. »Slov. Naroda«.

Zlahtnih kostanjev les

in smrekovo lubje kupuje po najvišjih cenah Aleks. Rosenberg, Gradec, Annonstrasse 22.

Posodi se nekaj

hšne oprave.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kupi se dobro ohranjen, preigran

PIANINO

Ponudbe pod »A. G. 1191« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Preskušon svät v dosogo

bujnih prsi

dobe gospe zastoj in diskretno le pri IDA KRAUSE. Pišite zaupno na IDA KRAUSE, Pofum (Pressburg), Ogrsko, Schanzstrasse 2, odd. št. 20.

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje

X trgovska tvrdka X J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da je pri meni več parov briljantnih uhanov in prstanov na razpologo po nizkih cenah.

Se najtopleje priporočam

Františka Furlan roj. Koblica, na Poti v Rožno dolino št. 8.

Tvrdka Gerbstoffextraktwerke, Hellenstein (Polzela) špod. Štajersko kupuje vsako množino

kostanjevega lesa.

Pogoj: 2 m dolg, cepljen 10 do 30 cm v prerezu. Zele se takojšnje ponudbe z navedbo skrajne cene in dobave roka.

Pouk

v igranju na citre, daje izurjen citrar s popolnim znanjem in preigranjem Enslinove, Paschingerjeve, Mayerjeve in Koželjskega šole. Podučevati hodi na dom Honorar za uro znaša 1 K. — Pismene ponudbe pod »Zithermelster 1192« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

1192

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. 1114

Solidna in točna postrežba.

Kupim manjšo hišo ali vilo

z vrtom v Ljubljani ali bližnji okolici.

Prijazne ponudbe prosim pod šifro »P. B. št. 3/1120« na upravništvo »Slov. Naroda«.

Več tesarjev

se sprejme takoj

proti dobremu plačilu, stanovanju in hrani v hiši. Zglasiti se je pri Antonu Steiner, Jeranova ulica št. 13 v Ljubljani.

907

Prodajalka

vešča slov. in nem. jezika, izurjena v manufakturni in specerijski stroki, žell službe takoj ali pozneje.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Proda se hiša z vrtom

v Rožni dolini št. 197 (Vila Antonija.).

Pozve se istotam od 12. ure do 3. ure popoldne.

1194

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsakomnožino franko vagon

Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Srbečico, hraste, izpuščaje

odpravi kar najhitrejšo »Dr. Flescha rujava mazilo«. Mali lonček K 1 60, veliki K 3—, družinska porcija K 9—. Z dodatkom, kako se uporablja, se naroča pri

Dr. E. Fleschs Kronen-Apotheke, Raab (Győr), Ogrsko.

Izvrstna naravna bela vina od K 3-80 la rdeča vina od K 3-80 naprej

različne specialne vrste butelskih vin, kakor tudi vermut desertno vino in originalen tokajec dobavlja, dokler je kaj zaloge, posestnik vinskih kletij HUBERT SPITZ Elsterneburg, Feldgasse 44.

(Telefon inter. 29.)

Vzorca se ne razpošiljajo.

Čebulček

deteljna, travna, vrtna in hvaložna cvetlična semena na debelo in drobno priporoča

Sever & Urbanič, Wolfova ul. 12.

1200

Ibsen: TERJE VIGEN

Veliki Ibsenov film

„Kino Central“ v dežel. gledališču.

Gostilna na račun

se sprejme v Ljubljani ali v okolici mesta, ali pa službo hlanič v kaki večji hiši. — Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

STROJI za valjenje

preskrbe vsako gospodinjstvo z mesom in jajci.

MLINI za kosti

za pripravo piče, ročni obrat ali s silo, so najboljši kupijo naravnost pri NICKERL & Co. Inzersdorf pri Dunaju. Zahtevajte veliki katalog, učna knjiga št. 31, proti 1 K v znamkah.

Modni salon F. Harborič

Ljubljana, Mestni trg št. 7.

priporoča svojo veliko zalogo dunajskih modelov

slamnikov, kinčanih in praznih oblik.

sulnatih klobukov, cvetlic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Najnižje cene. Dobro blago.

Odda se takoj meblovano stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje s pritlikinami, mirni stranki brez otrok. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Mesarski pomočniki

in

snažilci črev

dobe dober zaslužek in stalno delo pri izdelovalnici črev, GUSTAV WAEGER, Pantigam pri Gradcu.